

De brief uit Guinee

- 9 -

MARIEN NIJSSE

‘Jongens en meisjes, ik heb een plannetje bedacht,’ zegt de juf. ‘Dit schooljaar gaan we met de hele klas geld inzamelen voor een project in een arm land in West-Afrika. Dat land heet Guinee. Wat zouden we kunnen doen? Wie heeft er een idee?’

Iedereen denkt diep na. Al vlug gaan er een paar vingers omhoog. Om de beurt mogen ze hun idee naar voren brengen. Postzegels verzamelen, statiegeldflessen ophalen, klusjes doen voor zieke of oude mensen, stroopwafels verkopen, kaarten maken en verkopen...

‘Wat hebben jullie veel ideeën,’ zegt de juf. ‘Ik heb het allemaal opgeschreven. Als jullie nog meer bedenken, mogen jullie me dat een andere keer vertellen. Blijf er maar over nadenken. Misschien hebben jullie vaders of moeders ook wel een goed idee.’

‘Opa, opa, we gaan geld sparen voor een leeszaal in *Boké*. Dat is een stad in Guinee. We mogen van alles maken, verzamelen en verkopen. Het geld nemen we dan mee naar school en wie het hoogste bedrag heeft, krijgt een prijs.’ Opgewonden komt Arend bij opa.

‘Jongen, wat ben je druk. Kom bij me zitten en vertel me eens rustig wat jullie plannen zijn.’

Arend pakt een stoel, gaat dicht bij opa zitten en vertelt wat de juf heeft gezegd. Hij komt graag bij opa. Opa heeft vaak leuke ideeën

en helpt z’n kleinkinderen graag. ‘Arend, jij kunt toch al wel een brief schrijven? Weet je wat je zou kunnen doen? Een brief schrijven naar die zendeling die in de leeszaal werkt. Hij kan je vast heel wat vertellen over het werk daar.’

‘Opa, wat een goed idee! Weet u het adres? En wilt u de brief dan ook eerst lezen?’

Beste meneer van de leeszaal,

Wij hebben een project op school. Het is voor de leeszaal in Boké. Kunt u mij hier wat over vertellen? Komen er veel mensen lezen? Schrijft u die boeken zelf? Wat voor taal spreken ze daar? Houden de mensen veel van de Heere Jezus? Gaan de mensen ook naar de kerk?

Ik hoop dat u me wilt terugschrijven.

Groeten,

Arend

Als Arend de volgende dag op school aan de juf vertelt over het plan van opa, is de juf erg enthousiast. ‘Houd je ons op de hoogte, Arend? Misschien kunnen we je brief wel ophangen!’

Op school wordt het een drukte van belang. Iedereen is bezig voor het project. Kijk maar eens op het schoolplein. Gisteren hebben een paar vaders kraampjes opgezet. Moeders hebben er samen met de kinderen een gezellige markt van gemaakt. Er is van alles te koop: kaarten, speelgoed, knutselspullen en nog veel meer. Een paar kinderen uit de groep hebben samen met de juf een concertzaaltje ingericht. Daar geven ze straks muzikuitvoeringen met blokfluit, dwarsfluit en orgel.

Op een ochtend komt Arend opgetogen de klas binnen. ‘Juf, ik heb een brief teruggekregen van de meneer van de leeszaal.’ Hij haalt de brief uit een envelop met heel mooie postzegels en legt die voor de juf op tafel.

‘Wat leuk! Een brief helemaal uit Guinee!’

De andere kinderen komen nu ook rond de juf staan. 'Nee jongens en meisjes, eerst allemaal gaan zitten, dan zal ik de brief voorlezen.'

Beste Arend,

Wat fijn dat je me hebt geschreven. Ik ben ook blij dat je zoveel vragen stelt. Daaraan merk ik dat je veel belangstelling hebt voor het werk van de zending in Guinee.

Over een paar maanden komen mijn vrouw en ik met verlof naar Nederland. Wie weet kom ik nog bij jullie in de buurt.

Ik hoop dat jullie groep veel zal leren van dit project en dat de Heere jullie actie zegent.

Hartelijke groeten van de leeszaalbeheerder.

Hij heeft er nog een apart velletje papier bij gedaan met de antwoorden op de vragen.

'Juf, kunnen we niet vragen of de meneer van de leeszaal tijdens zijn verlof hier komt om wat te vertellen over Boké?' vraagt Arend.

De andere jongens en meisjes vinden dit ook een leuk idee. 'Ja, ja!' roepen ze allemaal.

'O, kijk,' zegt de juf, 'die meneer heeft ook zijn e-mailadres doorgegeven. Ik zal proberen om hierover met hem te mailen, goed? Jullie horen er van. Zullen we de brief ook hier bewaren?'

Arend knikt.

De juf en de meneer van de leeszaal mailen een paar keer met elkaar. Ze spreken af dat hij tijdens zijn verlof naar de school komt en wat zal vertellen over het werk in de leeszaal. Spannend hoor! Maar ook wel heel erg leuk, want ze hebben dit zelf bedacht.

En nu is het zover. De meneer uit Boké laat op een groot scherm zien hoe de mensen in Guinee leven. Heel veel dingen zijn anders dan in Nederland. De vrouwen koken het eten buiten. De mensen wassen zich in een speciaal klein hutje dat van gedroogd gras gemaakt is. Daarna vertelt hij een verhaal dat echt gebeurd is. 'Ik ken de mensen van het verhaal heel goed.'

'Fote, fote, geef me wat geld.' Hé, wie zegt dat? Het is een vrouw met een stok in haar hand. Met deze stok steunt ze niet op de grond. Nee, voor haar loopt een kleine jongen die het andere eind van de stok vasthoudt. Die jongen heet *Oumar*. Het is haar zoontje van zeven jaar. Waarom lopen ze zo met die stok? Ze is blind, al heel lang. Haar man is een paar jaar geleden overleden. Samen met haar twee kinderen bleef ze in haar huisje achter. Haar man zorgde vroeger voor het geld om eten te kopen of andere dingen die ze nodig hadden zoals kleren, schoenen of medicijnen.

Oumar loopt nu met z'n moeder door de straten van de stad. Naar school is hij nooit geweest en *Aïcha*, zijn twee jaar oudere zus, ook niet, want naar school gaan kost geld. De '*table-banc*', waar je samen met een of twee andere leerlingen op zit, moet je wel ergens kopen. Verder heb je een lei en krijtjes nodig om te leren schrijven. En zonder uniform naar school kan ook niet. Trouwens, moeder heeft overdag haar kinderen hard nodig. Elke dag gaat ze op bedeltocht.

De ene keer met Aïcha en de volgende keer met Oumar. Bij hun huis hebben ze ook een tuintje, waar ze wat groente telen. Die groente gebruiken ze in de saus die over de rijst moet.

‘Fote, fote, geef me wat geld.’ Ze zijn bij de leeszaal aangekomen. Hij kent de blanke man wel die daar werkt. Vaak is er een boekentafel buiten en staan er stoelen naast. Lezen kan hij niet, maar plaatjes kijken wel. Hij kan best even naar binnen gaan, want hier bij dit drukke kruispunt waar veel mensen langs lopen, kan moeder lekker in de schaduw gaan zitten. Weet je wat zo fijn is? In de leeszaal is ook een cassetterecorder. En je mag daar naar verhalen luisteren in je eigen taal. Dat is de *Sousoutaal*. Hij heeft al heel wat verhalen gehoord. Verhalen over de schepping, Adam en Eva, Noach, Abraham, Jozef, Mozes en ook van Jezus. Een keer was er een buurjongen die een andere taal spreekt, het *Poular*. Die heeft de verhalen ook in zijn eigen taal gehoord. Vroeger waren deze verhalen onbekend voor hen. Nu zijn er zendelingen gekomen en die hebben de verhalen uit de Bijbel in een heleboel talen vertaald, samen met mensen uit hun gebied. En het leuke is dat het helemaal niets kost als je naar die verhalen gaat luisteren in de leeszaal.

Aïcha heeft deze verhalen al eerder gehoord. Dat was bij de kinderclubweek. Daar vertelden blanke jufs de verhalen in het Sousou. Nu ze de verhalen kennen, weten ze wat de plaatjes voorstellen die in de verhalenboekjes staan. Maar er is ook een dik boek. Dat noemen ze een kinderbijbel. Daarin staan een heleboel mooie platen. En als Oumar niet goed begrijpt waarover de platen gaan, mag hij het altijd vragen aan de beheerder.

Op een vrijdagmorgen hebben moeder en Aïcha een motortaxi genomen. Dan hoeven ze niet het hele eind te lopen naar de grote moskee. Ze willen daar gaan bedelen. Op vrijdagmiddag, als het gebed van twee uur gedaan wordt, is het altijd heel druk bij de moskee. Veel bezoekers geven dan geld aan de bedelaars. Heel veel

moeders met tweelingen of gehandicapten en zieken zitten buiten te wachten tot ze wat krijgen.

Als Aïcha met haar moeder bij de moskee zit, moet ze terugdenken aan wat de juf op de kinderclub vertelde. Het ging over een kreupele man bij de tempel. Hij zat ook te bedelen. Toen kwamen Petrus en Johannes eraan. Dat waren mannen die veel van Jezus hielden. De kreupele hoopte dat hij geld van hen zou krijgen. Petrus zei dat hij geen geld had, maar hij kon hem wel iets anders geven. En wat er toen gebeurde was wel heel bijzonder. Hij zei: ‘Dat andere geef ik je in de Naam van Jezus Christus, sta op en wandel!’ En die kreupele man was zomaar ineens beter. Dat was fijn voor hem. Hij was zo blij dat hij huppelde van vreugde en God loofde.

Aïcha heeft een keer een ernstig ongeluk gehad. Moest zij eigenlijk ook niet blij zijn dat het ongeluk zo goed afgelopen was? Moest zij daar Allah niet voor danken en loven? Zou haar blinde moeder ook een keer zo wonderlijk genezen kunnen worden door een bezoeker van de moskee? Maar Petrus had gezegd dat de kreupele was genezen door de kracht van Jezus Christus, de profeet Die beloofd was. Ja, Jezus was een machtige profeet. Maar in de moskee gaat het bijna altijd over Mohammed, de laatste profeet. En wat die leert, moet je geloven. En je moet vooral de vijf belangrijke dingen doen, anders is Allah niet tevreden. Je moet geloven in Allah en de profeet Mohammed. Je moet vijf keer per dag bidden. En ook giften geven aan arme mensen. En een maand lang vasten. Dan mag je dertig dagen lang overdag niets eten of drinken. En dat is best moeilijk in zo’n warm land als Guinee. En wie het betalen kan, moet ook een keer naar Mekka gaan, de heilige stad van de moslims. Als je deze vijf dingen doet, dan wil Allah je helpen en zorgen dat je in het Paradijs komt.

‘*Tonton*, mijn zus is erg ziek. Ze geeft over en heeft ook diarree.’ Oumar is naar de leeszaal gegaan om het te vertellen.

Tegen de avond, als de leeszaal gesloten wordt, gaat de beheerder op bezoek bij Aïcha in het ziekenhuis. Als Oumar hem ziet, komt hij

vlug aanlopen. ‘Tonton, het gaat niet best met Aïcha. Ze is zo ziek. Ze heeft hoge koorts en af en toe ligt ze te schudden in haar bed.’ Samen gaan ze naar de ziekenzaal. De dokter, die Aïcha juist medicijnen via een slangetje in haar arm geeft, zegt dat ze heel erg malaria heeft. Dat is een gevaarlijke ziekte, die je kunt krijgen als je door malariamuggen gestoken wordt. Oumar hoopt dat de medicijnen haar vlug beter zullen maken. Hij heeft van de Bijbelverhalen begrepen dat hij de Heere ook mag vragen om genezing van zijn zus. Hij doet het elke morgen en elke avond.

Als Oumar een paar dagen later ’s avonds weer naar het ziekenhuis gaat, ziet hij bij het bed van Aïcha een paar zusters staan. Ze gaan even opzij, zodat hij zijn zus beter kan zien. Wat ziet ze er bleek uit. Haar ogen zijn dicht en er zit een klein beetje schuim op haar lippen. Ze haalt heel vlug adem.

‘Het gaat niet goed met je zus,’ zegt een van de zusters tegen Oumar. ‘We denken dat het hersenmalaria is. Je moet maar naar huis gaan en tegen je moeder zeggen dat ze gauw hierheen moet komen.’

Als moeder en Oumar in het ziekenhuis komen, is Aïcha al gestorven. ‘Oh Aïcha, oh Aïcha, mijn lief dochtertje’ roept moeder steeds. En onder het huilen streelt ze aldoor het gezicht en de armen van Aïcha. ‘Oh Aïcha, we kunnen je niet missen.’ De zusters komen naar haar toe om haar te troosten. En Oumar staat erbij, ook met tranen in zijn ogen. Wat is er nu toch een groot verdriet in hun leven gekomen. En hij moet er maar steeds aan denken dat hij nu de enige is die voor moeder kan zorgen.

Het verhaal is uit. De kinderen zuchten ervan. Het was spannend en ook verdrietig.

‘Vanmiddag zijn jullie even in Boké geweest. Toen ik dit verhaal vertelde, moest ik denken aan mijn eigen jeugd. Ik zat zelf nog op de basisschool. Die heette toen nog lagere school. Ik bracht altijd het zendingsblad ‘Paulus’ bij de mensen van onze gemeente. Dan had ik ook een collectebusje bij me. Het was niet altijd lekker weer.

Soms was er wind, kou of regen. Maar ik deed het graag. Ik las de Paulus eerst zelf voordat ik er mee rondging. Ik wilde zelf ook graag zendingswerker worden. Misschien zijn er hier in de groep ook wel jongens en meisjes die later heel graag naar een zendingsveld willen gaan. Vraag maar aan de Heere of Hij jouw leven zo wil leiden, dat je later zendingswerker mag worden. Zendingswerk is het mooiste werk dat er bestaat. Hartelijk bedankt dat jullie zoveel geld bij elkaar brengen voor ons project. Zo kan het werk in de leeszaal in Guinee doorgaan. Maar geld is niet het allerbelangrijkste. Het zendingswerk heeft vooral veel gebed nodig. Ook gebed van jongens en meisjes. Bid maar voor Oumar en zijn blinde moeder en voor een heleboel andere mensen die jullie niet kennen. En vraag of al deze mensen de Heere mogen leren kennen. Maar laten we ook onszelf niet vergeten. Want als we veel voor de zending ophalen en onszelf vergeten, dan gaan de mensen van Guinee ons nog voor in het Koninkrijk van God. Zullen we samen zingen van dat Koninkrijk?’

Uw Koninkrijk koom’ toch, o HEER!
 Ai, werp den troon des satans neer;
 Regeer ons door Uw Geest en Woord;
 Uw lof word’ eens alom gehoord,
 En d’ aarde met Uw vrees vervuld,
 Totdat G’ Uw rijk volmaken zult.

Moeilijke woorden hoofdstuk 9

	Betekenis	Spreek uit
Boké	stad in West-Guinee	Bookee
fote	blanke (in de Sousoutaal)	footee
Oumar	jongensnaam	oemar
Aïcha	meisjesnaam	Aisja
table-banc	schooltafel en -bank als één geheel	table-banh
Sousou	naam van een stam(taal)	Soesoe
Poular	naam van een stam(taal)	Poelaar
tonton	oom (in de Sousoutaal)	tonton